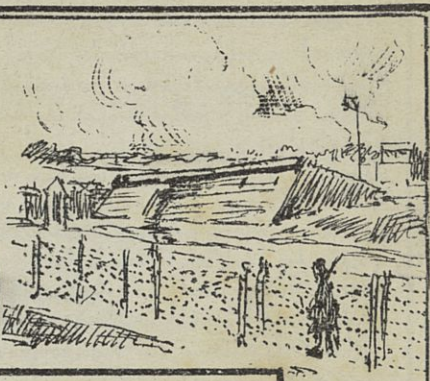

DE KAMPBODE

ADMINISTRATIE
KAMP VAN ZEIST

HOOFDOPSTELLER L. J. DELREZ. OPSTELRAAD: QUINTENS - VERBIST - DEROUX - LORENT

ALLE DAGEN
VAN 9 TOT 11 U. IN
ZAAL XVIII

ONZE PLICHT

Een vreeselijke storm woedt sedert 19 maanden over het oude Europa als een bruisende oceaen, die plotseling den reedijk verbrijzelt en heel het lachend landschap in een onvindige woestijn herschreept, zoo overstromden de Duitse scharen het arme België.

Hoe innig gelukkig waren uwe kinderen, wanneer ze in neerstige vlijt uwe Vlaamsche gouwen met golvende korenreien en bloeiende tuinen mochten toun, wanneer ze met stoeren arbeid het zwarte goud van Wallonie honderdvoudig deden voortbrengen en uwen weergaloozen luister als een schitterende diamant was in de gouden kroon door uwe naburen rond uwe grenzen op de wereldkaart gevormd.

En ze wisten niet dat ze gelukkig waren, ze wisten niet dat eens een tijd zou aanbreeken, woorop al die nijverheid en handel zou ineenstorten en jammerlijk gaan kwijnen. En met de oorlogsmare is dit voorgeblik gekomen!

Zhans lijdin miljoenen in stilte onder de vuist van den overwerdiger! - Duizenden ruchten op vreemden bodem maar ook duizenden staan nog pal als een rotsblok en wachten voor den vijand niet! En wij, vrienden, wij behooren tot deze laatste! De krijgskans het ons niet toe onze heerlijke taak tot op het eind te volbrengen. Maar met het neerleggen der wapens is de plicht tegenover ons België niet geëindigd. Immers bedenken wij hoe broodnoodig ons Vaderland een verstandig werkman zal behoven, eens dat het oogenblik van België's verrijzenis zal opdruken.

Want België zal verrijzen, niettegenstaande al het jammer, al het leed dat er over is uitgestort. Hoe trouwend is daarom de verklaring, onhangs door de groote mogelijkheden aan ons staatsbestuur gedaan waarin ze de verzekering gaven, den oorlog niet te staken, alvorens volledig herstel van België. Dan ons wapenmakers, aan dit herstel mede te werken. Laat ons de gelegenheid te baat nemen, die we hier in het kamp hebben, om ons te bekwamen in de kennis van ons vak en nieuwe wetenschappen op te doen, ten einde ze later ten dienste van ons Vaderland te stellen. - Dat is onze plicht! vrienden!

Belgie rekent op ons, laten we dat vertrouwen niet te leue stellen. - Vergeten we niet dat het de aller laatste gelegenheid is van gansch ons leven, ons onze geestvermogens te ontwikkelen.

En wanneer dan het uur van wederkeren zal geslagen zijn en onze vrouwen onze kinderen onse ouders zullen vragen hoe we dien langen tijd onzer internering doorbrachten, dan zullen we met fierheid mogen antwoorden:

"Ik heb mijne dagen nooit in niets doen gesleten, maar wel een schat van nieuwe kennis opgedaan. En nu ben ik ten volle bereid om al mijne krachten in te

spannen en mede te helpen aan de heroprichting onzer nijverheid en van onzen handel, ten einde ons België weer te maken zooals het eens geweest is, ja het hooger op te voeren in een nieuw tijdperk van geluk en voorspoed!..

Zoo zullen we mogen spreken, vrienden! Gaan ons nu, terwijl het nog tijd is, een krachtig besluit te nemen.
 J. B.

-- GOED UIT KWAAD --

door Mevr. E. B. de Quere van Sagh.

Nik het kwade rijst het goede;
Dat ons hart die hope vede,
Als de vlinder uit de pop,
Als een roze uit haar knop!

Hoe de levensstormen woeden,
Kwaad keert meest tijds nog ten goede,
Fier het vaardel, hoog in top,
Stuur het vaartuig stroomwaarts op!

Als een bloem aan slapen stengel,
Door t'overfrischend hemelwocht
Krachtig weer verrijzen mocht,
Wordt er door een goeden engel,
Heim'lijk daartoe aangerocht,
Goed van t'kwade nog gewrocht.

LICHAMELIJKE OEFENINGEN (VERVOLG)

Eaten wij dus een klein overzicht nemen van enige sportmiddelen die te onzer beschikking staan.

Nochtans houd ik er van eerste de volgende opmerking te maken. - Alle lichamelijke oefeningen vragen ene zekere africhting, en welke methode van oefeningen men ook toe past, moet men zorgen, ten opzichte van de gezondheidsleer, een tol van voorschriften na te volgen, zoodanig het organisme zooveel mogelijk van de woorden te laten genieten. - Zoo een wij menschen die, na eenmaal hunnen keus gedaan te hebben, zich zoodanig vasthouden aan hun bij voorkeur gekozen sport, dat zij het grootste deel verliezen der woorden welke de lichamelijke oefeningen hun zouden kunnen geven.

De marsch is wel het minste wat een mensch doen moet als oefening, bijzonderlijk voor hem welke een litaend vak uitoefent of die door zijn bedrijf de gansche dag is opgesloten, de marsch is een van de nuttigste oefeningen, en wel omdat zij ten alle tijde in alle voorwaarden kan uitgeoefend worden. - Zij begunstigt bijzonderlijk de ontwikkeling der spieren van de onderste ledematen en van de romp, maar ontwikkelt niet dese der armen. Als wanneer men de marsch uitoefent, moet men bijzonderlijk zorg dragen voor de schoenen. - Lederen en wel in:

gevette schoenen zijn te verkiezen. - Het loopen en springen geven dezelfde woorden als de marsch, maar zij eischen ene meerdere krachtingspanning, ook mag men dese oefeningen niet te lang aanhouden. de gymnastiek is het deel der gezondheidsleer die, door ene kunstmatige oefening, de bewegingen en de ontwikkeling der spieren regelt. - Dere kunst geeft de lichamelijke bevoelligheid en de harmonische houding aan de mensch. - De gymnastiek kan uitoefend worden: t'zij met of zonder toestellen.

Ik wil voor het oogenblik niet langer drukken op het nut der gymnastiek en der lichamelijke oefeningen. - Wij hebben zelf genoeg de gelegenheid gehad er ons van te overtuigen. - Herinneren wij ons eens den tijd toen wij bij dienst kwamen. - Meermaals zagen wij jonge lieutenants, die reeds de kommanden droegen wilde hun waer bedrijf op hunnen lichaamsbouw gemaakt hadden. - Na hunne militaire opbeding kon men betatigen dat zij er veel behendiger uit zagen en dat men ze zelf bewonderde als zij voor het eerst in verlop kwamen in hun doop.

Het zelfde gebeurt nu. - Is het niet betreuenswaardig hier soms in het kamp nog kloekke mannen te sien stertien. - Mannen die zich laten gaan, dat zij wellicht op oude mannen zullen gelijken.

Eh wel vrienden, een beetje moed en goede wil, neemt de gelegenheden waar welke u aangeboden worden: Ene raak voor gymnastiek staat te uwer beschikking, en de welwillende onderwijzers zullen niet beter vragen of den hem getal leerlingen te een aangroei. - Wacht niet tot op het oogenblik dat het order u wordt gegeven, zij rijt tot den ouderdom gekomen dat zij zelf moet begrijpen dat het voor uw eigen welzijn is. - Als zij dan terugkeert in uwe haardsteden, zult zij kloek zijn en ge reed om uwer euvaren arbeid te hernemen. - Ook zal ons vaderland krachtige mannen noodig hebben om ons zoo gekensderde België uit zijn puin te doen oprispen.
 B. H.

HET EPOS VAN HET BELGISCHE LEGER (1914 - 1915) - VERVOLG - ANTWERPEN

In dere stad - en uitgestrekte verling, beschermd door twee fortentines - was gansch het openbaar leven van België samengetrokken. - De Koning, de Koningin, de kleine Koninklijke Prinzen, de ministers, de senators, de volksvertegenwoordigers en de functionarissen waren er vereenigd. - En eenieder in de stad hoestende er de hoof aldaar te kunnen leven tot het einde van den oorlog. - Eenigen nochtans, bij het gedacht van den sluggen val van Luik, Namen en Maauberge, waren daar over min gerust. - Koning Albert wilde zijn dappere troepen niet verkeloozen laten. - Den 25 Augustus gebod hij een eersten uitval, in overeenstemming met de pogingen der Franschen en der Engelschen te Bergen, op de Sambre en in de Ardennen. - De Belgen dreven den vijand boven Mechelen terug; doch, onvoldoende waer gericht hebbende, konden zij de vijandelijke linies niet doorbreken. - Een avond van den 25 en Augustus begonnen de Duitschers, in hun woede over de geleden nederlaag, de verwoesting van Leuven. - Den 26 Augustus vernam men, dat de legers van

generaal en veldmaarschalk Fremik, die den 23 Augustus het gevecht waren begonnen van al Bergen tot Vinton, den afzocht bleven; van dan af werd het gevecht nabij Mechelen ondoordoken...

Den 6 September begon de slag aan de Marne. - Leek was het voor de Belgen het grootste aantal vijanden mogelijke bereikt houden en zelfs op hunne stappen te doen terugkeren. - Den 9 September greep een tweede nitval van het leger van Oost-Veren plaats. - De inzet was getuiglijk en men kon een oogenblik gelooven, dat Brussel zou heronnen worden. - Reeds maakten de Duitse besturen, die in de hoofdstad gevestigd waren, alles klaar voor de vlucht. -

Doch op 13 September moest het Belgisch leger terugtrekken op Antwerpen, voor de overmacht van bayonnetten en kanonnen van den vijand. - Het strategisch doel van den nitval was nochtans bereikt: het leger had drie vijandelijke legers, die naar Frankrijk oprukten, tegengehouden en bijgedruigen tot de schitterende overwinning van de Marne.

Eindelijk deed het Belgisch leger van den 24 en tot den 27 en 28 September en derden nitval tot boven Dendermonde en naar Sluis toe, waar den vijand wrede verliezen werden toegebract.

De versterkingen van groot belegingsgeschut te hebben aangelegd, van uit Waddingen, en nieuw legerkorpsen, bestond de vijand eindelijk het beleg der vesting te ondernemen. -

Hij nam den zuidelijken sector onder vuur, waar de oprukker op 28 September begonnen door een vreeslijk geweldige beschieting der forten van Waalhem en Kathelijne-Waver.

Op zekere oogenblikken kwamen er 10 groote obussen per minuut op deze forten neer. - Niet vermocht daaraan te weerstaan. Van af 29 September moest men erkennen, dat de vernietiging der forten weldra den toestand onhoudbaar zou maken.

DE AFTOCHT

Er werd besloten, dat het veldleger de plaats zou verlaten en positie aan nemen achter den Dender, waar het zoo mogelijk verbinding zou trachten te vinden met den Franschen linker vleugel. - Doch onder tusschen, terwijl het gevecht voortwoedde, het was den 4 October - kwam Mr. Winston Churchill, als dan Minister van Oorlog, van uit Londen en verklaarde, dat men te allen prijze moest stand houden en dat hulp ging toekomen. - Deze hulp bestond uit de Engelse leger van 5.000 tot 6.000 geweren - en eenige kanonnen. - Dit kon natuurlijk den toestand niet doen veranderen en den 5 October, na hevige gevechten en terwijl een regen van vuur en ijzer over de vesting werd uitgestort, werd de aftocht besloten, onder dekking der nog reekthly veldde forten en van machtige achterhoeden. - Daarvoor ien trokken de Belgische afdelingen naar den linker oever der Schelde en trokken naar de zee toe daar er op dit oogenblik geen spraak meer kon zijn den Dender te gaan bezetten: de vijand had reeds Dendermonde ingenomen bij de samenvloeding van den Dender in de Schelde, en was te Schoonende over den stroom getrokken en het aan het Belgisch leger met gansch zijn ontrachtig vrachtvervoer, slechts een nammen doortocht tusschen zijn leger en de Hollandsche grens. -

Den 10 October trokken de Duitschers Antwerpen binnen, waar zij geen 1000 krijgsgevangenen maakten. - Doch 20.000 soldaten van het Belgisch leger moesten de Hollandsche grens overtrekken om aan den vijand te ontsnappen. - Het gros van het Belgisch leger was te minsten gered.

DE YZER

Wanneer dit leger op den Yzer toekwam, den 13 October telde het nog slechts 80.000 manschappen met 48.000 geweren en 374 artillerie stukken.

Door een harden veldtocht van twee maanden was t uitgeput en waren de munitiewagens bijna ledig. - Het kleedsel der manschappen was vershard en iedereen verlangde naar een weldruende rust. - Een oproep van den Koning was voldoende om het leger weer op te monteren. - Het moest ten alle prijze stand houden van Leperen tot Niunpoort en, geholpen door 5 tot 6.000 Fransche mariniers, den weg versterken aan 14.000 Duitschers, die over 500 vuurmonden beschikten, teninde af 200 aan het Fransche leger ten tijde te geven zich uit te beiden en zijn linies te maken tot Dinmide toe. -

Het gevecht begon den 16 October 1914. - Men had aan het Belgisch leger geroezg gedurende 48 uren stand te houden; in der waarsheid deed het dit gedurende 14 dagen, en zelfs gedurende 8 dagen gansch alleen, vermits de eerste Fransche hulp slechts op het slagveld verschen den 23 October. -

Het drama, dat zich afspeelde van den 16 tot den 23 October, in die Vlaamse vlakten met water en mist overdikt, op de boorden van dit regevoere kanaal en van den afgevoerden spoorweg waarvan de sintels bloedrood van het bloed brandende lava geleken, kusschen die eenige in lampen geschelde Belgische soldaten, zich vast klampende aan het laatste brokje van hun vaderland en die dichte Duitse drommen, die zich verdrongen naar Sluis toe, onder het geroceremoes hunner mystische en wilde gerangen, dit drama is een epos van menschenlachting en van glorie. - Wanneer de Fransche hulp eindelijk den 23 October opdaagde, het gevecht werd herval en de vijand gedwongen terug over den Yzer te trekken, welke hij op een punt was overgestoken (Cervale), ging het Belgische leger maar al tijd door met vechten tot dat het water der overstrooming, welke op artificiële wijze was verwekt door het door werken der reestruken, bepaald den vijand verplicht had af te zien van zijne poging tot doorbract.

Daarna werd de opstelling gedaan: 18.000 Belgen snuvelden op het veld van er en 200 kilometer kanonnen waren door het veelvuldig schieten buiten gebruik geraakt. - Het is te danken aan het Belgische leger, dat de Duitschers er niet in gelukt zijn den linker vleugel der verbonden te omsingelen en Sluis te bereiken. -

Den tweeden male had de offering der Belgen aan de verbondenen toegelaten hun front te herstellen en een groote ne: dabraag te vermijden. -

Van toen af blijft het Belgische leger waken op de boorden van dien glibberigen Yzer, van af de fuin van Dinmide tot de muinen van Niunpoort toe.

Dit leger is met eigen middelen gansch heringericht; eerstens door nieuwe oproefingen in Frankrijk, in Engeland en in het ontbract België; vervolgens door de aankomst van duizenden vrijwilligers, komende meestal uit het bezette België na menigvuldige avonturen en gevaren te hebben beleefd, zich ontbrekkende aan de achtervolging der Duitschers en aan de grens door de elektrische draden kruipende. - God wat op welke wijze. -

Op dit oogenblik telt het Belgische leger met manschappen dan het veldleger in Augustus 1914 en heeft het daarenboven ten overvloede geschut en munitie van elke kaliber. - Zijn talrijke en belangrijke diensten achter het front, zijn munitie afbreken en werkplaatsen voor de herstelling der kanonnen en zijn instructiecampen werken op volmaakte wijze. -

Alzoo versterkt heeft het Belgische leger zijn linies tot Leperen uitgestrekt en men kent het aandeel, hetwelk het heeft genomen in het groote gevecht in de maands April 1915, als wanneer de Duitschers, voorafgegaan door stichtsvolkten, zich op de Franschen en op de Canadeezen wiefpen en hen een oogenblik deden wijken. -

Sindsdien vergaten nog dagelijks, onder kanon- en schotvuur, op dit ondoordringbare front, Belgische soldaten hun bloed. -

De onwiltbare hoop steunt. - Dit riviere bloed der helden is de levensdauw, voorbode der aanstaande overwinningen, die de bereijding en het herstel eullen brengen van België het gehilide de vord der vrijheid en der eer. -

Paul Crokaert.

INTERVIEW

Toen ik binnen kwam, zat professor diep in gedachten verzonken. - Mijn bescheiden geklop tegen de zware eiken deur van zijn studeervertrek had hij blijkbaar niet gehoord, want tien minuten lang bleef hij pinnend zoo zitten, terwijl hij met de slanke vingers van zijn linkerhand zijn langen grijzen baard statig bekamde. - Het vel over zijn voorhoofd gepronst van denkinspanning, stond geen oogenblik strak, nu eens gleeed het naar boven in lange ringels, en dan weer, waarschijnlijk als professor meende iets verstandigs te hebben gezacht, trok het zich in diepe dreigende ploeven samen boven zijn neus, als wilde hij daar zoo juist de gedachte vastleggen, om het later in een nog onbereet hochje van zijn hersens of te bergen. - Ik wilde den ernst van dien arbeid niet klooven, en zoo veel mogelijk mijn adem inhoudend, keek ik vol eerbied rond in het vertrek van professor. -

Overal, waar welken muur ik ook mijn oogen wendde: boeken, van het plafond tot de grond; boeken, zware bokdeelen in somber zwarten band, met op den breedten rug opschrijften in het Grieksch, Latyn, Hebreeuwisch, Sanschriet enz. - Ze stonden op de planken, vast saamen gestoten door hunne volheid even in drukwikkend als de bidders rond de baar van een doode. -

Professor bewoog zich, ik keek naar hem. - Diep gebogen over zijnen lessenaar mer, de kraag van zijn zwarte jas hoog in zijn nek, zat hij hoochtachtig te schrijven. - Zijn rug leek op den rug van de boeken, en ook hij was een bidder, die werkte aan het graf van zijn wijsheid. -

Eindelijk om de aandacht van professor te trekken, be: sloot ik te herten. - Ik wilde hem interviewen voor onze taal na den oorlog, en wel byzonderlyk in verband met de verovering van de lucht, en was nieuwsgierig de mening van professor te hooren. -

Vernonnderd niet meer alleen te zijn, hief hij het hoofd op en keek mij pinnend aan. - Door het eerst zag ik nu hoe zorglyk zijn oogen stonden, hoe slecht onderhouden zijn baard was en hoe afgemat hij er uit zag. -

“Waarvan dank ik de eer van uw bezoek?” vroeg professor plechtstatig, terwijl hy was opgestaan.

“Loor u moet het wel zyn als of ik uit de lucht gevallen ben...” begon ik mijn aanverighid te verklaren, maar professor liet me niet uitspreken, maakte mit allebei zyn handen een afwende beweging en riep me wanhopend toe: “O, nee... ruyg! - gebruik dat woord niet... spreek me niet van de lucht... dat ene woord heeft onze durbare taal toch een knak gegeven, die ik bereygen te herstellen, indien het nog mogelijk is...”

Moedeloos viel professor terug in zyn armstoel, ik was te geroerd om te spreken. -

“Ja, ja!” - Ruchtte eindelyk professor klagend. -

“Ach... ach...” was alles wat ik uitbrengen kon. Ik had de wanhoop van professor vermoed en was dan ook naar hem toegegaan om de vernietiging van onze taal in al de gevolgen te leeren kennen. -

Wel trachtte ik te troosten, zei ik dat het zoo heel erg niet zou weren, en dat, al vloegen de menschen, de ontstane builen en gapingen in de taal zich van zelf zouden herstellen en aanvullen, maar professor schudde ontkennend het hoofd, we went ontkennend, dat de baard een wapende-witte doek geleek. -

“Luister...” zei hy met sidderende stem, “gy leken praat er zoo gemaklyk over, maar wy taalgeleerden die in de schoonste jaren van ons leven dikke boeken hebben geschreven, over het ontstaan van de spreekwoorden, over den oorsprong der legwyzen en spreuken, wy hebben onze krachten voor niets gegeven, wy zyn incens uit den tyd geelingerd, al onze energie, al onze beste levensreppen hebben wy ongeret in wysheid, die nu incens geen wysheid meer is. Want, welk gy zelf niet de belachelykheid van het spreekwoord; beter een vooel in de hand dan tien in de lucht?”

Daaruit is alle wysgeeringe, alle paedagogische waarde verdwenen. - Onze kinderen eullen lachen wanneer hun lulkeghheid wordt ingeprent, en hun opvoeder antwoorden dat ze van de tien vooels in de lucht er minstens vyf kunt vangen in een vliegmachin. - “Ga zitten...” sprak professor in verworing, “ik zal u den omvang van het kwaad openbaren!”

De kracht van de menschen, zoo ving hy aan, “dit in de draaiende beweging van het wiel, daaraan danken wy alles, van het uurwerk tot de aeroplaan, en hoewel ook de taal te verdraaien is, heeft deze, de uitdrukking van onze gedachten, die weer gesteund zyn, op’t geen wy doorleven, - al dat gedraai met by kunnen houden, is jammerlyk te kort geschoten en staat evenver af van het kinderschoegsche leven, als een grootweder van haar kind, begrijpt gy dat?”

Ik knikte vol verwachting van ja. -

Wordt vervolgd.

SOLDATENWIJSHEID

In een kleine garnizoensplaats werd de oppasser van het krijghospitaal, belast met het graven van tuiken op het kerkhof, ziek en stierf. -

Een van de kameraden zou een goed woord spreken aan het graf en begon: -

- Een Nederlandsch spreekwoord zegt: “Wie een put graaft voor een onder, valt er zelf in...” Dat het spreekwoord waar is, dat hebt gy bewezen, Jhuip... -

*

Sergent (het rekrut, die met open mond staat): - Die schacht eet zijn bakkes open eoodls wijlen Columbus, toen hij voor’t eerst New-York zag!

VRAAGT AAN DE KIOSK DER DAGBLADEN DE NIEUWE VADERLANDSCHE KAARTEN UITGEGEVEN DOOR DE "COIN DE WESTENDE VAN ANTWERPEN EN GEMAAKT VOLGENS ECHTE TEEKENINGEN VAN DEN YZER GEKOMEN

BRIEVEN AAN AMARYLLIS

Het is wel lang geleden, liefste Amaryllis, dat ge mij nog iets liet geworden, Zyt ge ziek? - Is het malatiegheid, of hebt ge mij vergeten. - Ik kan me dit lang niet vergeten van nieuws maar niet verhalen, en ge kunt wel denken Amaryllis, hoe me dat pijnigt, schryf mij, liefste, dat ge me nog niet vergeten hebt, trouvens, ik geloof niet, dat ge mij deren erbarmelyken kerisgang nog zult trachten lastiger en afmattender te maken. - Ik van mijnen kant, beste Amaryllis, doe alles wat in myn macht is, om U het leven dragelyker te maken, ik laat nooit me U moed in te spreken, en bij ieder nieuw schrijven drukt ik de hoop uit, weldra met U te mogen zyn, in ons bevryde vaderland, maar van uwen kant niet, en dat doet me nadenken, en dat maakt me wel eens treurig. - Het geen ik nu hoop, beste Amaryllis, is dat ook uw roet verdragen niet? maar nu niet meer misschien. - Waarom moet ge nu toch naar Engeland afreizen, en waarom zyt ge niet in Botland gebleven. - Goch nietom Engelsch te leeren hoop ik? - Immers ge kunt hier Engelsch aan leeren in Botland ook, en zelfs hier in 't kamp. - Misschien met een byzondere aanvraag, kondt ge mogen de leergangen in Engelsch hier in 't kamp bywonen. -

Maar neen, dat kan ook niet hier in zoo'n soldatenbol dat kamp toch ook niet. - Wat dan, maar wat dan om vreesdewil. - Of is het misschien kinderachtig, kleinreilig van me U te wankrouwen. - Ik begrijp toch nog altijd maar niet waarom gy eigenlijk naar Engeland gebroken zyt. Beste Amaryllis, mag ik nu een klein antwoordje van U verwachten, een toekomend maal schryf ik U dan ook wat meer. -

K

VLAAMSCH TOONEEL

OPVOERING VAN DRIE EENAKTERS

Het Vlaamsch kampsoneel is een nieuw sukses ruyker door de opvoering van de drie eenbedrijrige stukjes: DE ONTKNOOPING, drama door M. Licht; ROODE SANDER, kluchtspel door J. van Maurik; DAAR IS MIJNHEER, blijspel door Gellissen. -

In "De Ontknooping" was de moeilijke hoofdrol van Weber den om betwilt bedrogen echtgenoot, in handen van L. Demuls, die een knap volgehouden spel leverde en met zijn fijn-doorvoelde uitbeelding de gemoeden van de toeschouwers tot rovens toe bewoog. - A. Vereecke, als Webers vrouw Corie, gaf een trouwe vertolking van die rol en ook J. Billiaerts, als de toeveldirecteur Flarelsen, droeg door natuurlijk spel mede tot een bijval van het drama. - In R. Seroivius (Betje) hadden wij een allerbeste mededeker en in C. Jansen (Bram) een nuttier theatertype van onder het voetlicht. -

Van "Roode Sander", kunnen wij getuigen, dat het een buitengewoon frissche klucht is, die al dadelyk en haast zonder ophouden de lachspieren der toeschouwers in beweging brengt. Goonelschikking en aankleding waren geheel in overeenstemming met den vroolyken geest van het stuk. - En de spelers doorloopen hun onderscheiden rollen. - Leuk was Boek in de rol van den harklein Schuckman, eigenaardig-komiek Lanwaert in die van Jochen, hertelich Chalmet als burgemeester

Boekweit, echt schoolmeesterachtig. Castels als de huis-onderwijzer Knichbeben, terwijl Verbiest een pracht-type voort te schuppen als baro, den directeur van het reizend tooneel-gereedschap. - Asperbaugh (Erien) was om te stellen in zijn rol van lufe buitenmeid, die het op een huwelyk met den woon der huizen aanstuunt en Vanhouwer was zeer korrekt als baron van Dommelem. -

Deed de varige klucht smakelyk lochen, het daarop volgende byspel. -

"Daar is Mijnheer!" verwekte een onbedaarlijk lachgedaver. - Trouvens, de volbrekking was geheel naar wensch en er zat gang in het stukje. Boek gaf een juiste uitbeelding van den vreesachtigen rentenier Trippelman, terwijl dees knecht Jan in Lanwaert een overtolker trof, wiens onverschaanbaar humor ook ditmaal zyn werking niet miste. Vereecke en Seroivius, Billiaerts en Verbiest vormden het lollige viertal Kaetje en Keetje, Piet en Klaas, die er lustig op losgingen en zoo maar van geen klein gerucht verwoord bleken te zyn. - Kaetje en Keetje waren aanvullige, echt vrijenswaardige kenkenprinsezes, die zich door de twee zonen van Mars, Piet en Klaas, prettiglyk het hof lieten maken. - Een slothe waren Demul, Chalmet en Daled goed getypte inspektuer en agenten van politie, die flink het hume bydroegen om van het eindtooneel een vermakelyke apotheose te maken. - Kortom, er werd duchtig gelachen, geschaterd en toegesjuikt. - En stellig is het de algemene wensch om af en toe nog dergelyke stukjes voor het voetlicht te zien brengen. -

VLAAMSCH STUDIEKRING TOONEELAFDEELING EERST DAAGS:

Het dubbele Leven. Boonelespel in 4 bedrijven door Willern Schürmann. Rolverdeling: Halter van Eesen: directeur ener groote handels-onderneming. A. Verbiest. Eize, zyne dochter. A. Vereecke. Martha van Renswalde zyne schoonzuster. A. Van Baelen. Arnold Strang zyn zwager. L. de Huil. De Wilde Stark. Commissaris. H. Roch. F. Lanwaert. M. Hugo van Merlen. F. Castels. Kelly Bloemendaal. R. Seroivius. Menke, prouratiehouder. J. Billiaerts. Yan Buren, Cookhouder. C. Jansen. Een huisknecht. G. Monous. Tijdstop: heden. Plaats der handeling: een aanrueenlyke havenstad. "Het dubbele Leven" schildert den ondergang van een aantal geronnen door de schuld van den gererden redenaar, politicus en groot-handelaar Halter van Eesen.

VOETBAL ZEIST II - S.V.G. - 7-1

Weinig belangrijke match, daar de onzen in alles hun tegenparty overtroffen. - Dit byzonder in de eerste helft, tijd dat onze voorhoede 5 punten behaalde, zonder de Botlanders den tijd te laten adem te scheppen. - In de tweede helft, stonden zij wat beter te weer, maar enkel met de welwillendheid van de onzen komen ze er toe een punt te behalen.

Een elftal gevormd door 4 spelers uit onze I^{te} en 7 uit onze II^{de} heeft verder het elftal "Driebergen" overwonnen met 16-2! Gemakkelijk te begrijpen dat weinig boeiend spel geleverd werd. - De Botlanders telde slechts 9 spelers. - De onzen behaalden 5 punten gedurende de eerste helft, en 1 gedurende de tweede. - De Botlanders van hunnen kant doelden twee maal.

ATHLETIEK HET PROGRAMMA VAN HET SPORTFEEST

dat plaats grijft ter gelegenheid van KONING ALBERT'S

kerstdag, wat: 100 m. snelloopen (halve finale finale) 110 m. over hinderpalen 400 m. estafet loopen.

in de verte springen stokspringen dubbele sprong schijfwerpen speerwerpen Koordtrekken ene.

Verder nog gymnastische oefeningen en een voetbal match GYMNASSTIEK

Buiten de bovenvermelde oefeningen zullen wij nog verschiedene worstelingen te zien krijgen door de vereeniging "Eunavent", op touw gezet, ook nog

Samenwerkende oefeningen Oefeningen met toestellen Gymnastiek LT

ZATERDAG 8 APRIL 1916

BARAK 26 - - - - - KAMP I

Groot feest ingericht door de "UNION FRATERNELLE", ter gelegenheid van den verjaardag van K. M. den KONING. - PROGRAMMA - -

van 9 u. tot 12 u. v. m.

- I Brabantonne door de Koozangmaatschappij. II Grootte Prijs: 800 m. over hinderpalen III Schermen met den Sabel IV Schermen met den Segen V Springen in de leugte VI Vertooning van franische boekkunst VII " " engelsche " VIII Springen in de hoogte IX Kluchtig intermezzo X Vertooning van juu ytsen XI Eurabatische voorstelling XII Koordtrekken

XIII 7 uur. Groot balspel.

XIV 7 uur. Water en Volkspelen

XV 5 uur. Zangen en dansen door verscheidende kunstenaars met de medewerking van de "Muziekafdeeling."

XVI 8 uur. Vuurwerk Door het wakenings Comité De adjudant a. Bastiaens.

VLAAMSCH STUDIEKRING

ZONDAG 26 MAART. laatste opvoering van "De Ontknooping" "Roode Sander", en "Daar is Mijnheer."

WOENSDAG 29 MAART. Nieuwewoud.

ONDERSDAG 30 MAART. Eerste opvoering van "Het dubbele Leven."

VERGADERINGEN

N.B.B.M. Arrondissement NAMEN. Woensdag 29

Maart te 6 1/2 avonds algemeene vergadering in de foonsaal van het kamp I

Arrondissement MECHELEN zaterdag 1 April te 6 1/2 avonds algemeene vergadering in de foonsaal van het kamp I

De Generaal Knul is op 80 dier in Den Haag overleden.

Op zyn verzoek gepensionneerd in 1908, en weer op zyn verzoek in dienst gesteld, werd hij benoemd tot Commandant van het Interneringkamp Amerfoort-Reist.

Op 8 Juni 1915 werd hem ten tweedem male op zyn verzoek eervol ontslag uit den militairen dienst verleend.

De Generaal Knul was ridder in de orde van den Nederland schen leeuw en officier in de orde van Oranje Nassau met de Waarden. -

Deze tydning zal de geintorneerde belgische soldaten, die van zyne geragvoering over het kamp een coete herinnering hebben bewaard, diep treffen. -

- TIJDINGEN -

Men meldt ons, dat in Engeland gelden zijn bijeen gebracht voor ondersteuning van Belgische oorlogswa-
ren, thans in Nederland verblijvende. Het komitee is voor-
nemens, tijdelijke lokalen in te richten, waar de slijmen
zullen opgenomen verzorgd en onderwezen worden. Met
het beheer van het werk is belast de heer J. de Bueger,
Lange Voorhout in Den Haag. Het bestuur komt in han-
den van mevrouw Van de Kerke, bijgestaan door den
heer Dr. Valkemagne.

Verder is in Engeland een komitee gesticht voor
den heropbouw en het herstel van België. Dit komi-
teit heeft zeer belangrijke geldsommen verzameld en
wil van nu af stem verleen aan alle personen,
wier huizen ten gevolge van den oorlog vernietigd zijn.

De Belgische vluchtelingen in Nederland, die
in deze omstandigheden verheeren, kunnen zich schuf-
telyk wenden tot Mr. J. de Bueger, Lange Voorhout 17
in den Haag. Het Engelsche komitee stelt ter be-
schikking van de belanghebbenden uiteenmeembare
woonhuizen, die eerst in Nederland kunnen opger-
teld worden en na den oorlog naar België kunnen
worden overgebracht.

- IN DEN TREIN -

En wat is uw beroep, als ik vragen mag?
Ik ben reiziger in kunstboter.
Het dat treft! Dan kunnen we zaken doen. Ik
lever aan de menschen in de stad natuurboter.

ZIJ WIST HET

Bertha, (berig eene fransche thema te maken).
Zeg eens, Betsie, hoe moet ik schrijven: le coeur of
la coeur

Betsie, wel, le coeur
Kuismaaieter. Ik geloof jonge juffrouw dat het
li keur moet zijn.

"Armoede is geen schande" Dat is een spreekwoord
dat velen in den mond, en weinigen in het hart
hebben.

Iedere gedachte waarbij de mensch stilstaait, om
het even of hij ze uitspreekt of niet, brengt schade
of voordeel in zijn leven

Klop niet aan andermans deur, als gij niet wilt
dat ook anderen bij u aankloppen.

De schaduw wijst aan waar het licht is, zoo
is het erkennen van een dwaling, een schrede
op den weg naar de waarheid.

Hoe ijdel het leven is, blijkt het best hieruit,

dat de groote mannen, en de roegenaamde on-
misbaren zoo snel vergeten worden.

Voor den eene wordt het toeval een barriere,
voor den andere: een carrière.

Jantje, zei de vader, ik geloof dat je eertsdags
nog een ruize krijgt, of wil je liever een broer-
tje hebben.

Och, zegt Jantje, als het moeder hetzelfde is,
heb ik liever een hobbelpaard.

Groot is de overwinning zonder bloedvergieten
behaald.

SNIPPERINGSKENS

Sprong niet verder dan uwe... beenen lang zijn.
Springen is ook een sport. De grenadier won het
eens wagen. Ik zag hem de beenen uitrekken om te
springen, zooals eene hen hare vlagels om te vliegen.

Hij gebarde een "Sportman", en in zijne over-
tuiging sprong hij over eene grooten plas water.
Er over zeg ik, ik bedrieg mij. Hadde hij de pluim-
en eener eend gehad. Hij ware zoo nat niet geweest.
Bakkerij. De bakkerij heeft ons goed brood aan-
gebracht, zelfs lekkere taarten: Een schoon recht
houtjen, maar de bakkerij bakt geene centen, en
dat is een leelijk swars houtjen: Samen een
dweerg kruisken.

Witwerkseel van de Internering:
Is de spraakleer dan veranderd?

Men set altijd een punt op de I. In de ce-
tilene zie ik op de kopst van eener onder-offi-
cier een punt op de A

Vraagst gij aan dien wachmeister waarom de
ponktuatie?

Antwoord: Effet de l'Internement.

Gaba eekmaak. In de vierde afdeeling:

i Middags: Sap van de roode koolen

i Wonds: Waar zijn de koolen gebleven?

Ze kunnen me toch niet wijs maken dat er de
zakken mee op loop waren.

Goed nieuws: Geen dagblad! Geen nieuws
en toch nieuws. Het kwam mij voor de toekom-
ende dagbladen: 1000 wapperen als witte
vredevaantjes

Op't Theater: Vlaamsche Schouwburg!

Tauwaert "een sul"

Door wisselvalligheid werd hij "een man";
Klauwaert!

Konstracht: Het kwam me vreemd voor.
Freuleken, dat zuiver bloempje, te sien ver-
stooten door haren man. Was ons bloemeken,
dan zoo verslenst geworden, dat het onder de
vieten onmeddoogend vertrappt werd.

Tegenstelling. In de kantien der onder-
officieren, La Belgique!... Vorige dagen,
werd dat gewep koud onthaald. Iedereen
bleef gerust op de plaats zitten.

Ma... een aamvol! De garettenverkooper
had niet gewepen.

Alle de spelen werden onderbroken. Daar-
na plotselinge stilte. De gedachten op
"Verdun", gewestigd.

Iedereen hield zijn dagblad opengeopend en
als een tafellaken.

Voor Verdun is iedereen dorstig naar nieuws
geworden.

Zon! Nu zijn het geen sonnetkens maar het is
een, eene groote weldoende son, met groote stral-
en. De vinken en de sijjes die in de kooi zitten,
aan de barakken geharigerv, piepen en fluiten.
Langs den anderen kant van den prikkeldraad,
zingen de leuwerikken. De groote cent-onijgeit
van l'kamp sterft en er komt leven en vreugde.
Het Kamp klokske. Een lief ding heb ik ontwaard:
Toete, zilverige tonen. Vengzaam... hoorde ik het,
op een vinder leugeltje voortgedreven.

Men denkt aan een abdij of kloosterkloksken, of
nog wel aan het dorpskloksken. Hoe meer het gehoord
wordt, hoe meer we naar vrede zoeken.

Lief Kampkloksken, mochte welhaast een lenti-
winige uwe vredenonen naar het buiten hem vang!
Symphonie. Dit muziek is toch meer in harmo-
nie met onze tegenwoordige vobgestellenis, dan
dikt koper mannetkens muziek.

Stil en nacht verwoert het ons. Ik ging er ook
eens naar luisteren om mij wak te versetten.
Bittere sleuwofelling! Verwijl ik mij liet verwoeren
in weke droomen, bemerkte ik een instrument
dat in mij dweilige herinneringen verwekte.
Zonder in meer bijzonderheden te treden mag
ik zeggen, dat er toch geen ween zonder doorn-
en zijn.

Eene vraag. Wat is een man met een elke wang
en biefstaek en welke zijn de mannen met
aan elke wang eene hake (biefstaek)
Ik verwacht geen antwoord.

Putari.

H. BEURSKENS
UTRECHTSCHESTRAAT 12
- - AMERSFOORT. TELEF. 244 -
HOEDEN EN PETTEN - HEMDEN - BOORDJES IN LUN-
WAAD, IN PAPIER EN IN GUMMI. - MANCHETTEN -
DASSEN - BRETellen - HANDSCHOENEN - KOUSEN
FANELLEN - TRUIEN. ENZ-ENZ.

LUXE BROOD EN BANKETBAKKERIJ
= DE GULDEN KORENAAR =
ALLERHANDE SOORTEN BELGISCH BROOD
EN GEBAK
AANBEVELEND
H. KONING EN ZONEN
ARNHEMSCHESTRAAT 24 || BELGISCH
TEL: 91 AMERSFOORT. || PERSONEEL

FOTOGRAFIE L. B. J. SERRE
OPERATEUR VAN HET HUIS
= BUYLE van BRUSSEL
VERSCHILLENDE KUNSTWERKEN
GEINTERNEERD BELGISCH PERSONEEL
KAMP 1 en UTRECHTSCHEWEG 48 TE
- - - AMERSFOORT - - -
MATIGE PRUZEN - - VERZORGD WERK -

STE HUREN

WILT GIJ EEN ARTISTIEK PORTRET
HEBBEN RICHT U TOT
PHOTO FRANÇAISE :
KAMP 11 (BIJ RESTAURANT)
WERK UITGEVOERD DOOREEN GEINTERNEERDE
J. VAN WEERT - PHOTOGRAPHE
RUE DE LA MONTAGNE. 51. BRUSSEL

LANDBOUWERS
DENK ER AAN NA DEN OORLOG DAT DE DRAI-
NEERBUIZEN VAN DE TUILERIES D'HAVINNES
BIJ DOORNIK, DE BESTE ZIJN
VRAAG ZE BIJ ALLE ERNSTIGE HANDELAARS
OF BIJ GEBREK HIERAAN, AAN DEN ALGEM.
VERTEGENWOORDIGER VOOR BELGIË EN HOLLAND
R. STEYAERT BOGAERDSTRAAT 7E
THOUROUT (W.VL.)

oud-hollandsch proeflokaal
- HET KAPELHUIS -
TEVENS RESTAURANT
- DIVERSE BIEREN -
JAC. KEMPEN
HOEK L.V. KERKHOF. AMERSFOORT -

WEST-FLANDRIA VAARTKAAI TE ROESELAERE
FABRIEK VAN CEMENT PANNEN - TEGELS.
BUIZEN - ENZ. - POMPPUTTEN - WATERBAKKEN -
VERGAARBAKKEN - CITERNEN EN AALPUTTEN
IN GEWAPEND BETON (SYSTEME MONIER)
DÉPÔTS IN THOUROUT EN IN DIXMUEDE
- - BIJ JEROME CATTART - -
BESTUURDER RAYM. STEYAERT - THOUROUT -